

F R A N C I A.

cardiam ad Occidentem attingit *Francia*, provincia peculiariter ita dicta, olim à Bellovacis & Parisiis habitata. De Bellovacis vide specialem Tabulam. Parisiorum, qui populi ad Sequanam, frequens

passim apud Latinos mentio, præcipuè apud Cæsarem, qui confines eis facit Senones. Comprehendere sub se scribitur *Francia Vicecomitatum Parisiensem, Ducatum Valesium, Campos Vrapisiorum*, vulgo le Heurepois, & le Gaslinois.

Francia partes.

Comitatus Parisiensis.

Comitatus sive Præfectura Parisiensis, *La Prevosté & Comté de Paris* in quatuor dividitur ditiones, Parisium, Goellam, Insulam Franciæ, Vexinum Francicum.

Parisium.

Lutetia, vulgo *Paris* dicta, territorii, quod Parisium, vulgo Parisiis vocant, totius regni est metropolis. Complectebatur olim quicquid erat hinc à porta Parisiensi usque ad Pontem *Æliæ*, vulgo Pontoise; inde verò Clayam usque, versus Brienfes. Nomen ferè periit, nisi quod ejus etiamnum memoria servetur cum in quibusdam pagis, *Louvres, Cormeilles, Escova*, & aliis, qui cum adjectione *en Parisiis* cognominantur; tum in solidis denariisque Parisiis, vulgo, *Sols & deniers Parisiis*, & quibusdam Parlamenti Parisiensis taxationibus. Quin etiam sunt qui portæ, quam nunc Lutetiam incolentes Parisiensem vocant, non aliunde nomen esse censent, quam quod ea in Parisium duceret. *Lutetia*: *Λουτήτις*, *Λουτήτις* dicitur: quibusdam etiam *Lutetia Parisiis*, non tam barbarè ut quidam hodie putant. Sic dicebatur *Santonus Mediolanum, Augusta Vindelicus, Colonia Tarquinus, Colonia Gravisus, Colonia Vejus*. Hodie *Par*, vulgo, ab ipsis hujus agri populis: quod passim per Gallias accidit, ut urbes antiquis nominibus rejectis & oblitteratis, augustiores ipsarum gentium appellationes adsumperint. Parisios vero dictos volunt vel in Paridis Trojani memoriam, vel à Parrhasiis Asiaticis, Herculis comitibus, vel ab Iside *Προπό* hoc est, prope templum Isidis; cujus statuum scribunt nonnulli ad D. Germani Pratenfis paucis antè annis adhuc fuisse, *Idolum S. Germani* vocatam, sed anno 1515 sublata crucem rubram substitutam. *Lutetia* quibusdam à luto vocata videtur propter paludes vicinas, quarum apud Cæs. lib. 7 est mentio, earum hodieque, ut ferunt, memoriam servante foro, quod *Marchepalus* dictum, quasi forum paludosum: aliis ab gypsi fodinis proximis, quasi. *Λουτήτις*, quod ferè tota crustario constet opere. Civitatē Iulii Boethius libr. de discipl. Schol. nominat, quod is multa fortean illic edificaverit. *Lutetia Gallia.*

Nomen.

multo quondam fuit, quàm hodie minor, in Insula tantum, quam ambit Sequana. Describit eam genuine Iulianus Cæsar in Oratione, cui titulus, *Ἀντοχίδης ἢ Μισσηίων*. Cæsar vocat opidum Parisiorum, possum in insula Sequanæ fluminis. Ammianus: *Matrona & Sequana amnes magnitudinis gemina, fluentes per Lugdunensem post circumclusum ambitu insulari Parisiorum castellum, Lutetiam nomine, consociatim meant, meantesque protinus prope Castra Constantia funduntur in mare*. Ex quibus patet, quam tenue tantæ urbi fuerit initium. Tantilla insula adcrecentem in dies hominum multitudinem paulatim capere non fuit potis, sed ductis in utramque continentem quasi Colonis, additisque locis suburbanis, ita sensim productis variè pomeriis excrevit, ut jam totius Galliæ sit maxima. In tres nunc secatur partes: quarum major, eaque ad ripam fluminis dextram, humilior est, ad Ortum & Septentrionem vergens, Villa vulgò dicitur, *la Ville*; Minor ad sinistram versus Austrum & Occidentem loco altiore, & qui per colliculos suos nonnihil adsurgit, *Universitas* vocatur, *l'Université*: Media est *Insula*, quam *Civitatem*, antiqua appellatione, *La Cité*, nuncupant; fluvio undique cincta; pontibus, duobus quidem Minori, tribus vero Majori juncta. *Villa* speciem præbet Lunæ *Διοτίμης*, hinc Sequana, illinc mœnibus, vallis, fossisque in hemicycli figuram circumdata. *Portas* habet septem, D. Antonii, Templi, D. Martini, D. Dionysii, Montis Martyrum, S. Honorii, Novam: Suburbia quinque; Templi, D. Martini, S. Dionysii, Montis Martyrum, S. Honorii. Hujus vetera mœnia pro incrementi ratione contractiora fuere. Ad arcis Lupariæ caput orsa, D. Eustachii templum, hospitaliaque D. D. Iacobi & Iuliani complectebantur: juxta sacellum Braccorum ad D. Catharinæ Vallis Scholarium adsurgebant; D. Antonii portam continebant; hinc ad monasterium, quod *Ave Maria* vulgo, Sequanæ vicinum definebant. Successerunt nova, quibus suburbia etiam inclusa fuere, vallo atque fossis, ex Sequana irriguis, munita; vetustis illis vel dejectis soloque æquatis, vel in privatarum ædium usum conversis. *Civitas* quatuor parvulis insulis superioribus ordine & in linea sitis, tamquam obicibus contra vim fluminis defenditur; primum, ut dixi, propter situs commoditatem habitata; ligneisque pontibus adiri solita, totius Urbis veluti cor, propter Episcopale Regiumque Palatium. *Portas* habuisse olim videtur quatuor, ac totidem pontium capita: *Castelli Majoris* seu *Parisiensis*, *Superiorem* quidem ad pontem Virginis, *Inferiorem* autem, sive *Inferni Portam* ad pontem Trapezitarum, *Castelli Minoris* ad pontem Parvum, *Quartam* denique ad D. Michaelis. *Pontes* habet tanquam alas, dextras quidem D. *Virginis*, *Trapezitarum*, *Molitorum*, qui *Villam* respiciunt;

Villa.

Ejusque porta.

Et suburbia.

Civitas.

Ejusque porta quondam.

Et pontes hodie.

D

ciunt;